

NAAR EEN NUCHTER EN REEEL IMMIGRATIEBELEID

**Bijdrage in het debat met Staatssecretaris Job Cohen, Studium Generale KUB,
maandag 1 november 1999**

Nederland is sinds de jaren zestig feitelijk een immigratieland geworden. Formeel is dit voor het eerst openlijk erkend op 30 november 1998 in de regeringsnota '*Kansen krijgen, kansen pakken*'. Toch is het beleid in essentie hieraan niet aangepast. Er zijn drie categorieën migranten. De groep die Nederland binnen komt in het kader van gezinshereniging of gezinsvorming (Groep 1), erkende asielzoekers en politieke vluchtelingen (Groep 2) en de groep van economische migranten, de gelukzoekers (Groep 3). Voor de eerste twee categorieën zijn er verplichtingen vastgelegd in verdragen. Het is met name de derde groep, de economische migranten, die de gemoederen zozeer in beweging brengt. Welnu, het is niet reëel om te verwachten dat de instroom van deze gelukzoekers af te remmen is, door welke maatregelen dan ook.

Ten eerste vanwege de rampen, de plaatselijke oorlogen, de onderdrukkingen, de vervolgingen en de intolerantie van religieuze, etnische en politieke minderheden.

Ten tweede door het steeds groter wordende verschil in welvaart tussen de rijke en de arme landen. In 1960 was de welvaart in 20% van de landen in de wereld 21 maal hoger dan in de resterende 80%. In 1980 was dat 43 maal hoger en in 1995 steeg dat niveau tot 55 maal, aldus het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties in haar '*Report 1998*'.

Deze twee factoren in combinatie met de ontwikkeling van de communicatie en het transport zorgen ervoor dat steeds meer mensen de geschetste rampen en welvaartverschillen ontlopen. Daarom is opvang in eigen regio, waar de meeste getroffen en ook worden opgevangen, geen echt alternatief. De eigen regio overbrugt het grote verschil met het Westen geenszins. De vlucht naar veiligheid en welvaart zal dan ook alsmaar blijven groeien.

Men is bereid elk risico te lopen om de welvaart van het Westen te bereiken: Chinezen in vrachtwagens, (Noord) Afrikanen, Koerden en Albanen in overvolle en gammele bootjes. Zij riskeren hun leven voor de kans om 'het paradijs', Europa, te bereiken.

Dit leert ook de ervaring van Texas, New Mexico en Arizona. Dubbele rijen prikkeldraad en gewapende grensbewakers en zelfs tanks houden de Mexicaanse gelukzoekers niet tegen de VS trachten binnen te dringen. "De menselijke crisis van deze tijd", is dit vraagstuk dan ook genoemd door de Unfpfa, het bevolkingsfonds van de Verenigde Naties.

Aan de andere kant, dragen immigranten bij aan de economie, zelfs als illegalen. Het blad *Economisch-Statistische Berichten* van november 2000 meldde hierover: “*Illegalen veroorzaken geen of nauwelijks negatieve inkomenseffecten voor de autochtone bevolking terwijl consumenten en vooral ondernemers baat hebben bij illegale arbeidskrachten*”.

En zeker in het licht van de voortschrijdende, snelle vergrijzing. Voor het eerst slinkt in de komende tien jaar het arbeidspotentieel in Europa. De Europese Commissie heeft dan ook alle lidstaten opgeroepen hun immigratiebeleid onder de loep te nemen, ‘speciaal tegen de achtergrond van de demografische ontwikkelingen in Europa’.

Daar het enerzijds niet reëel is geschetste immigratie af te remmen en er anderzijds economisch belang bij is, is het een opdracht een beleid te ontwerpen dat in staat is deze migratie te reguleren en in goede banen te leiden.

Kardinaal hierbij is dat de procedure voor toelating voor de derde groep migranten, de welvaartzoekers, een geheel andere moet zijn dan voor de twee andere groepen.

Er dient een **nieuw loket** te komen voor economische migranten (reeds eerder heb ik hiervoor gepleit) voor wie een passende procedure gevolgd dient te worden. Nederland maakt daartoe wereldwijd bekend waaraan, en aan hoeveel mensen zij behoefte heeft en onder welke condities, zoals:

- Wie daarvoor in aanmerking komt, wordt gelijk aan het werk gezet. Goed voor hem/haar en voor de ontvangende samenleving.
- Wie met een opleiding maar zonder beroep binnenkomt, wordt aangeboden een specifiek beroep te leren.
- De mate van sociale zekerheid van deze groep is specifiek en behelst alleen recht op onderwijs en basis gezondheidsvoorzieningen.
- Men krijgt een jaar de tijd om zich te bewijzen als actief deelnemer aan de maatschappij
- De status van deze gelukzoeker, is niet "ingezetene", maar "contractant", iemand die zich economisch moet bewijzen.

Laat Nederland ook hierin ‘gidsland’ zijn voor de omringende landen. Bij een succesvol verloop zal een verdeelsleutel in Europees verband sneller worden bereikt dan nu het geval is. Een effectief Nederlands (en Europees) migratiebeleid is eerder op te zetten vanuit een nuchtere en zakelijke instelling dan vanuit een morele benadering.